

PAMÁTNÍK TEREZÍN

Výroční zpráva

2005

PAMÁTNÍK TEREZÍN

PAMÁTNÍK TEREZÍN

Výroční zpráva za rok 2005

Terezín, březen 2006

OBSAH

- 1. Úvodní slovo
- 2. Památník Terezín a jeho služby návštěvníkům
- 3. Statistika návštěvnosti
- 4. Přehled pořádaných akcí a výstav
- 5. Vnější kontakty a spolupráce
- 6. Čestný výbor ředitelů Muzea ghetta v Terezíně
- 7. Výzkumná činnost
- 8. Vzdělávací činnost
- 9. Dokumentace a sbírky
- 10. Hospodářská činnost, dary a příspěvky
- 11. Technická a stavební činnost
- 12. Výhled na rok 2006

Rok 2005 byl pro Památník Terezín rokem 60. výročí konce války a tedy i osvobození vězňů nacistických represivních zařízení. Jak známo, nejvýznamnější z těchto zařízení v českých zemích byla soustředěna právě v Terezíně a jeho sousedství. Uvedené výročí proto stálo v popředí pozornosti a ovlivnilo veškeré aktivity Památníku. Na vzpomínkové akce přijelo mnoho oficiálních hostů z domova i ze zahraničí, bývalí vězni, zástupci různých organizací a institucí, ale i mnoho individuálních návštěvníků, kteří svou účastí chtěli vyjádřit vztah k tragickým událostem minulosti i postoj k demokratickým hodnotám a jejich významu v dnešním světě.

První z velkých vzpomínkových akcí se uskutečnila u příležitosti mezinárodní památky obětí holocaustu Jom ha'šoa, které se uskutečnilo 5. května v tzv. půdním divadle v bývalých Magdeburských kasárnách. Mezi jeho čestnými hosty byli vrchní zemský a vrchní pražský rabín Karol Sidon, představitelé diplomatického zastoupení Státu Izrael, zástupci židovských obcí a řada dalších významných osobností. Představitelé organizace bývalých vězňů terezínského ghetta přečetli tak jako každoročně dalších sto jmen obětí z řad terezínských židovských vězňů.

Hned následujícího dne se konaly vzpomínkové akce k 60. výročí osvobození Terezína. Těžištěm slavnostního programu se pak stalo setkání bývalých vězňů z terezínského ghetta, policejní věznice gestapa v terezínské Malé pevnosti a koncentračního tábora v Litoměřicích. Hlavní projev přednesl místopředseda Senátu Parlamentu České republiky Petr Pithart, dále vystoupili zástupci organizací bývalých vězňů uvedených represivních zařízení. Po ukončení slavnostního shromáždění v Kulturním domě v Terezíně byly položeny věnce na Národním hřbitově a poté následovalo slavnostní otevření dokumentární výstavy „Osvobození míst utrpení a statečnosti“, přibližující průběh závěrečného období války a prvních týdnů po osvobození v nacistických represivních zařízeních v Terezíně a Litoměřicích. Její autoři položili velký důraz na tragické období zápasu s epidemií skvrnitého tyfu a hrdinství zdravotníků z řad osvobozených vězňů, ale i českých dobrovolníků a sovětské armádní zdravotní služby. Program vzpomínkových akcí 6. května byl ukončen přátelským setkáním bývalých vězňů v Magdeburských kasárnách.

Tak jako každoročně se konala třetí květnovou neděli, tentokrát 15. května, na Národním hřbitově Terezínská tryzna, která je ústřední vzpomínkou na oběti války a nacistické okupace v České republice. Památník Terezín toto pietní shromáždění organizuje ve spolupráci s Ústředním výborem Svazu bojovníků za svobodu. V roce 2005 se jej zúčastnili zástupci Kanceláře prezidenta republiky, Senátu Parlamentu ČR, Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, vlády, Ústavního a Nejvyššího soudu ČR, politických stran, společenských organizací, zastupitelských úřadů 27 zemí a mnozí další hosté. Hlavní projev přednesl Přemysl Sobotka, předseda Senátu Parlamentu

ČR, který připomenul nutnost hledání poučení z tragických zkušeností minulosti v dnešním světě ohrožovaném pokusy o nastolení nových totalit a rozpoutání ideologicky motivovaného násilí proti celým skupinám obyvatelstva a národům.

Do Terezína přijel na symbolickou návštěvu právě v květnových dnech kancléř Spolkové republiky Německo Gerhard Schröder. V doprovodu předsedy vlády ČR Jiřího Paroubka si 17. května prohlédl některé objekty a stále expozice Památníku a na závěr položil ve městě Terezín kytici u pamětní desky ministra předmnichovské československé vlády za Německou sociální demokracii Ludwiga Czecha, utýraného později v terezínském ghettu.

Zástupci Památníku Terezín se zúčastnili v prvním pololetí roku 2005 také shromáždění v zahraničních památnících, v místech, kde trpěli a umírali vězni z českých zemích. Především se jednalo o místa, kde byl Památník Terezín pověřen vybudováním stálých expozic České republiky na jejich památku. Dne 27. ledna se za účasti hlav států z mnoha zemí uskutečnilo pietní shromáždění v Osvětimi a 29. dubna shromáždění v Ravensbrücku, kde v jeho předvečer byla tamní česká expozice doplněna o nová alba s medailonky některých z vězeňkyň a vězňů tamního koncentračního tábora z českých zemí a s historií vyhlazení obce Lidice.

Na žádost Osvětimského výboru, sdružení bývalých vězňů tohoto největšího nacistického koncentračního a vyhlazovacího tábora, připravil Památník Terezín putovní výstavu „Místa utrpení, smrti a hrdinství“, která má především mladé generaci přiblížit osudy vězňů z českých zemí v nacistických koncentračních táborech a zároveň upozornit na dnešní nebezpečí pro demokracii, jako jsou projevy antisemitismu, nenávisti vůči cizincům a menšinám, či popírání holokaustu. Slavnostní vernisáž této výstavy se uskutečnila 29. srpna v Liberci a hlavní projev přednesl předseda Senátu Parlamentu ČR Přemysl Sobotka.

Tradiční tryzna za židovské oběti nacistické okupace českých zemí Kever Avot se konala 25. září v prostorách Židovského hřbitova v Terezíně. Památník Terezín ji uspořádal společně s Federací židovských obcí v ČR.

Poslední z hlavních vzpomínkových akcí roku 2005 bylo pietní shromáždění k uctění památky JUDr. Milady Horákové, uspořádané společně s Konfederací politických vězňů dne 22. prosince v Pamětní síni Malé pevnosti.

Třebaže již nestály v centru veškerého úsilí pracovníků Památníku, probíhalo i v uplynulém roce odstraňování některých škod způsobených katastrofální povodní v roce 2002. Především pracovníci technického oddělení těmto činnostem museli věnovat velkou část své pracovní kapacity. Nelehkým úkolem bylo i průběžné řešení s tím spojených otázek ekonomických.

Pokračovala činnost výzkumná, která se odrazila jak ve výstupech v podobě publikovaných výsledků, tak v účasti na výstavní činnosti v Památníku i jinde. Významným úkolem byla rovněž příprava dvou nových dokumentárních filmů, které mají přiblížit historii Terezína a represivních zařízení z doby okupace širší veřejnosti.

Pokračovala akviziční a odborná činnost oddělení dokumentačního a oddělení sbírkového, jejichž působení je přiblíženo v jedné z dalších částí této zprávy.

Významnou součástí působení Památníku Terezín již po řadu let představuje vzdělávací činnost. Přestože se podařilo zvýšit počet pracovníků do ní zapojených, je zájem tak značný, že programy pro skupiny mladých lidí jsou zadány již na půldruhého roku dopředu. Za nejvýznamnější z proběhnuvších akcí je možno označit dva třídení semináře uskutečněné v rámci dalšího vzdělávání učitelů na jaře, jakož i obdobné dva semináře pro učitele ze Slovenska a čtyřdenní pokračovací seminář pro pedagogy „Holokaust ve vyučování“ za účasti zahraničních lektorů. V této souvislosti je třeba připomenout morální i materiální podporu, kterou těmto aktivitám poskytuje mezinárodní sdružení Task Force for International Cooperation on Holocaust Education, Remembrance and Research, jakož i spolupráci dalších oddělení Památníku (organizační a technické) na zabezpečení uvedených vzdělávacích programů.

Posledně zmiňovaná oddělení hrála rovněž hlavní úlohu při organizačně technickém zabezpečování vzpomínkových akcí a výstav.

Průběžně byla zajišťována také ediční činnost a soustavná odborná příprava průvodců.

Je mou milou povinností zmínit se v závěru svého úvodního slova, že jsme i nadále pociťovali významnou podporu ze strany organizací bývalých vězňů, partnerských institucí doma i v zahraničí. Od mnoha organizací i jednotlivců jsme dostávali pomoc finanční na určené projekty. Seznam dárců naleznete rovněž v jedné z dalších částí výroční zprávy. Na prvním místě bych však chtěl poděkovat za soustavnou a všestrannou péči a podporu ze strany Ministerstva kultury ČR.

Úspěšné završení loňského roku, splnění všech náročných úkolů bylo možné díky soustavné kvalitní práci a obětavosti pracovníků Památníku Terezín. Chci jim na tomto místě srdečně poděkovat a vyslovit přání, aby se stejným úsilím a zodpovědností přistupovali k plnění svých úkolů i v roce 2006.

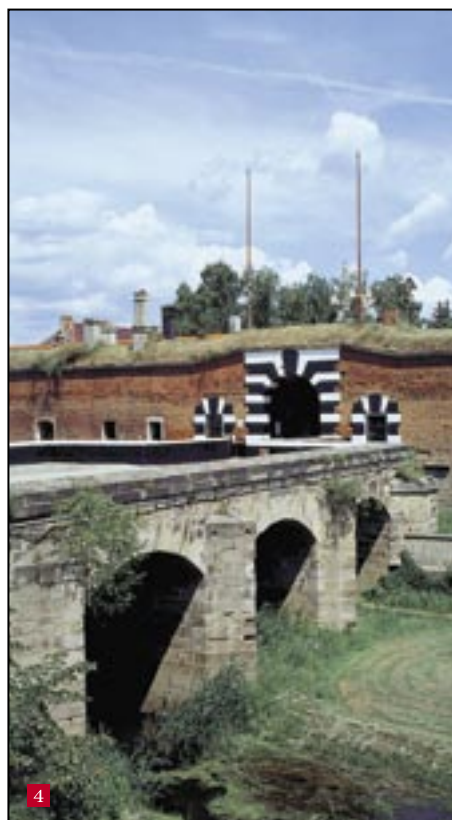
PhDr. Jan Munk, CSc.
ředitel Památníku Terezín

PAMÁTNÍK TEREZÍN A JEHO SLUŽBY NÁVŠTĚVNÍKŮM

V roce 1947 vznikl Památník národního utrpení – později přejmenovaný na Památník Terezín – jako jedinečná instituce, jejímž posláním bylo uchovávat památku obětí rasové a politické perzekuce v letech nacistické okupace, přibližovat ji veřejnosti prostřednictvím muzejní a osvětové činnosti, jakož i pečovat o objekty a areály spojené s utrpením desítek tisíc lidí v tragických letech naší novodobé historie. Původní zadání, na němž se shodly všechny tehdejší politické strany, však bylo velmi záhy, po únoru 1948, zcela deformováno. Památka terezínského ghetta byla téměř potlačena, nebo alespoň odsunuta na okraj zájmu a zřízení bývalými vězni požadovaného Muzea ghetta znemožněno. Podobně byla nedostatečná pozornost věnována historii bývalého koncentračního tábora v Litoměřicích, o jehož fragmenty měl Památník Terezín rovněž pečovat. Naproti tomu Malá pevnost se stala místem akcí jednostranně připomínajících úlohu komunistické části vězňů policejní věznice gestapa. Úloha dalších skupin – vojáků, sokolů, duchovních, svědků Jehovových a dalších – však byla cílevědomě zamlčována. Vedle deformování historické paměti společnosti to vedlo i k vypěstování nedůvěry a nezájmu většiny obyvatelstva k Památníku Terezín, což se drasticky projevilo na počátku devadesátých let, kdy podíl domácích návštěvníků poklesl až na pouhých 2,5 % z celkového počtu. Teprve postupně se dařilo získávat důvěru lidí, kteří se měli možnost seznámit s novými expozicemi, nově pietně upravenými objekty a areály, ale také s novými aktivitami výzkumnými a vzdělávacími. Hlavní důraz byl v uplynulých patnácti letech položen na odstranění mezery, která existovala v muzejní prezentaci, osvětě a vzdělávání o holokaustu. Zásadně však byly přepracovány i všechny ostatní expozice, neboť Památník Terezín nadále uchovává a přibližuje domácí i zahraniční veřejnosti památku tří nacistických represivních zařízení – terezínského ghetta, policejní věznice gestapa a koncentračního tábora v Litoměřicích. Zvláštní stálá expozice je věnována internačnímu táboru pro Němce z let 1945–1948.

Objekty a areály spravované Památníkem Terezín představují ojedinělý muzejní komplex, který je každoročně cílem statisíců návštěvníků. Zahrnuje vynikající ukázky vrcholného fortifikačního inženýrství z konce 18. století, které budí zájem části návštěvníků. Naprostá většina z nich však přijíždí proto, aby se seznámila s místy, která jsou spojena s utrpením či smrtí více než dvou set tisíc lidí, zavlčených do těchto míst v letech nacistické okupace z mnoha zemí. Historie represivních zařízení v Terezíně a Litoměřicích je proto prezentována v řadě stálých i příležitostných expozic, přístupna jsou rovněž pietní a památná místa spojená s touto tragickou kapitolou dějin.

^[2] ^[3] Dějiny terezínského ghetta připomíná především kmenová stálá expozice, jež se nachází v budově Muzea ghetta v sousedství městské radnice, jakož i řada dal-

ších navazujících expozic, umístěných v různých objektech. Jedná se o expozice v bývalých Magdeburských kasárnách, v krematoriu na Židovském hřbitově a v bývalé Ústřední márnici ghetta. Pietní místa představuje modlitebna z doby ghetta v Dlouhé ulici, Kolumbárium ghetta, památník u Ohře, kde byl do řeky vysypán popel obětí a zbytek železniční vlečky. Další, avšak pietně neupravené památné objekty se pak nalézají v mnoha dalších částech města.

1 4 V areálu Malé pevnosti je možno kromě objektů, jež sloužily policejní věznicí gestapa, zhlédnout řadu stálých a dočasných expozic. V předpolí pevnosti se pak

nalézá Národní hřbitov, největší pohřebiště obětí okupace v České republice a místo konání ústředních vzpomínkových shromáždění na památku obětí nacistických represí.

Památník Terezín spravuje rovněž objekt krematoria koncentračního tábora v Litoměřicích s přilehlým areálem, jakož i vchodový objekt do nedaleké podzemní továrny, kterou svou otrockou prací vybudovali vězni tohoto tábora. Podzemní prostory samotné jsou pro nebezpečí sesuvu horniny návštěvníkům nepřístupné, stálou výstavu o historii tábora je však možno zhlédnout v Malé pevnosti.

Návštěvníci Památníku Terezín mohou navštívit areály bývalého ghetta a policejní věznice gestapa v Malé pevnosti s odbornými průvodci. Po předchozí objednávce lze navštívit i areál krematoria koncentračního tábora v Litoměřicích.

Pro představu o zaměření a početnosti stálých expozic Památníku Terezín uvádíme jejich celkový přehled:

- 5 Terezín v „konečném řešení židovské otázky“ 1941–1945 – expozice v Muzeu ghetta
- 6 Úmrtnost a pohřbívání v ghettu Terezín – expozice v krematoriu na Židovském hřbitově
- 7 Ústřední márnice a pohřební obřady v ghettu – expozice v bývalé Ústřední márnici ghetta
- 8 Rekonstrukce vězeňské ubikace z doby ghetta – expozice v bývalých Magdeburských kasárnách
- 9 Hudba v terezínském ghettu – expozice v bývalých Magdeburských kasárnách
- 10 Výtvarné umění v terezínském ghettu – expozice v bývalých Magdeburských kasárnách
- 11 Literární tvorba v terezínském ghettu – expozice v bývalých Magdeburských kasárnách
- 12 Divadlo v terezínském ghettu – expozice v bývalých Magdeburských kasárnách
- Malá pevnost Terezín 1940–1945 – expozice v Muzeu Malé pevnosti
- Výtvarná expozice Památníku Terezín – expozice v Muzeu Malé pevnosti
- Koncentrační tábor Litoměřice 1944–1945 – expozice ve III. dvoře Malé pevnosti
- Terezín 1780–1939 – expozice ve vstupním objektu Malé pevnosti
- Internační tábor pro Němce. Malá pevnost Terezín 1945–1948 – expozice ve IV. dvoře Malé pevnosti

Návštěvníci mohou navštívit rovněž řadu dočasných výstav. Badatelé mohou využívat služeb dokumentačního a sbírkového oddělení, jakož i odborné knihovny. Pracovníci Památníku poskytují odborné konzultace o otázkách rasové a politické perzekuce v letech nacistické okupace a informace o osudech vězňů represivních zařízení v Terezíně a Litoměřicích.

STATISTIKA NÁVŠTĚVNOSTI

NÁVŠTĚVNOST V MALÉ PEVNOSTI V ROCE 2005 ¹³

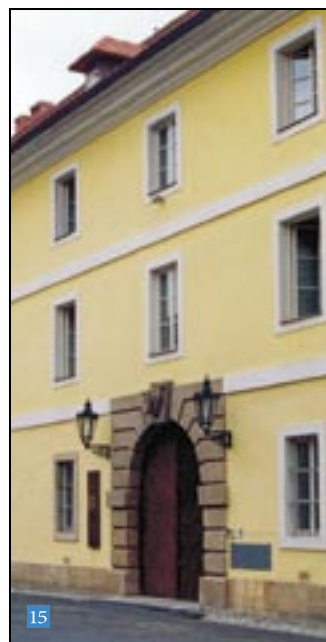
Měsíc	Návštěvnost celkem	Cizinci	Mládež cizina	Mládež ČR
Leden	4 683	3 533	1 823	610
Únor	7 762	6 639	4 974	645
Březen	20 319	17 950	13 550	1 479
Duben	31 155	25 088	20 841	4 661
Květen	34 588	23 651	15 676	7 976
Červen	29 886	21 761	14 979	6 346
Červenec	28 290	22 385	10 253	5 692
Srpen	26 457	20 511	8 584	5 532
Září	31 245	27 676	19 848	2 348
Říjen	19 736	15 383	8 877	3 212
Listopad	9 535	7 496	3 858	1 998
Prosinec	4 480	3 811	1 732	656
Rok 2005	248 136	195 884	124 995	41 155
Rok 2004	229 906	187 075	116 874	25 339
Rozdíl	+18 230	+8 809	+8 121	+15 816

13

14

15

NÁVŠTĚVNOST V MUZEU GHETTA V ROCE 2005 ¹⁴

Měsíc	Návštěvnost celkem	Cizinci	Mládež cizina	Mládež ČR
Leden	3 534	2 554	1 113	495
Únor	5 819	4 809	3 230	575
Březen	12 800	10 760	7 406	1 308
Duben	17 491	12 662	9 371	3 545
Květen	22 046	12 835	6 829	6 770
Červen	23 294	16 124	10 578	5 645
Červenec	23 023	18 286	7 867	4 440
Srpen	20 322	15 439	5 863	4 395
Září	19 372	16 576	10 810	1 851
Říjen	14 018	10 234	5 250	2 758
Listopad	7 245	5 570	2 670	1 635
Prosinec	3 520	2 902	1 229	607
Rok 2005	172 484	128 751	71 216	34 024
Rok 2004	158 368	121 972	66 116	20 234
Rozdíl	+14 116	+6 779	+5 100	+13 790

NÁVŠTĚVNOST V BÝVALÝCH MAGDEBURSKÝCH KASÁRNÁCH V ROCE 2005 ¹⁵

Měsíc	Návštěvnost celkem	Cizinci	Mládež cizina	Mládež ČR
Leden	1 477	844	375	321
Únor	1 727	1 012	486	405
Březen	3 520	2 560	1 527	576
Duben	5 016	2 945	1 925	1 475
Květen	5 523	3 039	1 193	1 735
Červen	6 295	4 418	2 744	1 324
Červenec	5 891	4 992	2 107	839
Srpen	5 588	4 847	1 736	730
Září	5 675	4 691	2 481	670
Říjen	3 492	2 491	962	677
Listopad	2 018	1 739	663	245
Prosinec	1 395	1 089	382	306
Rok 2005	47 617	34 667	16 581	9 303
Rok 2004	48 612	36 056	16 497	6 532
Rozdíl	-995	-1 389	+84	+2 771

PŘEHLED USPOŘÁDANÝCH AKCÍ A VÝSTAV. PROPAGAČNĚ ORGANIZAČNÍ A EDIČNÍ ČINNOST

PŘEHLED HLAVNÍCH AKCÍ ORGANIZOVANÝCH PAMÁTNÍKEM TEREZÍN V ROCE 2005

- Vzpomínková akce u příležitosti světového dne památky obětí holokaustu Jom ha'šoa se konala za účasti vrchního pražského a vrchního zemského rabína Karola Sidona a dalších hostů 5. května v bývalých Magdeburských kasárnách.
- ¹⁶ ¹⁷ Setkání bývalých vězňů policejní věznice pražského gestapa v Malé pevnosti, terezínského ghetta a koncentračního tábora v Litoměřicích při příležitosti 60. výročí osvobození se uskutečnilo 6. května. Jeho zahájení proběhlo v Kulturním domě v Terezíně, kde hlavní projev přednesl místopředseda Senátu Parlamentu ČR Petr Pithart. Vystoupili rovněž zástupci bývalých vězňů z uvedených represivních zařízení a shromážděné pozdravili rovněž starostové měst Litoměřic a Terezína. V předsálí kina Malé pevnosti pak byla otevřena dokumentární výstava Osvobození míst utrpení a statečnosti a poté byly položeny věnce na Národním hřbitově. Na závěr celé akce se konalo přátelské setkání všech účastníků v bývalých Magdeburských kasárnách v Terezíně.
- ¹⁸ ¹⁹ Terezínská tryzna se konala 15. května na Národním hřbitově za účasti zástupců Kanceláře prezidenta republiky, Senátu Parlamentu ČR a Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, Ústavního a Nejvyššího soudu ČR, vlády a zastupitelských úřadů mnoha zemí, jakož i řady dalších hostů. Hlavní projev přednesl Přemysl Sobotka, předseda Senátu Parlamentu ČR.
- ²⁰ ²¹ 17. května navštívil Památník Terezín německý kancléř Gerhard Schröder v doprovodu předsedy vlády Jiřího Paroubka.
- Tradiční tryzna Kever Avot za oběti genocidy Židů z českých zemí se konala 25. září v prostoru Židovského hřbitova.
- Ve dnech 24.-27. listopadu se konal mezinárodní seminář „Holokaust ve vzdělávání“.
- Shromáždění k uctění památky JUDr. Milady Horákové se konalo 22. prosince v Pamětní síni Malé pevnosti.

PŘEHLED VÝSTAV USPOŘÁDANÝCH PAMÁTNÍKEM V ROCE 2005

- Václav Frolík – výtvarná výstava
- Luděk Tichý – výtvarná výstava
- ²² „Osvobození míst utrpení a statečnosti. Výstava k 60. výročí osvobození nacistických represivních zařízení v Terezíně a Litoměřicích“ – dokumentární výstava

-
- 23 „Lodní lístek do ráje“ – dokumentární a výtvarná výstava
 „Od té doby věřím na osud. O osudech Židů deportovaných z protektorátu na Východ“ – dokumentární výstava
 Pavel Míka – výtvarná výstava
 Jiřina Adamcová – výtvarná výstava
 24 Milada Horáková – stálá dokumentární výstava

Spolu s Osvětinským výborem připravil Památník Terezín putovní výstavu „Místa utrpení, smrti a hrdinství. Vězni z českých zemí v nacistických koncentračních táborech“.

EDIČNÍ A PROPAGAČNÍ ČINNOST

- Zpracovány informativní články do sdělovacích prostředků.
- Vydána Výroční zpráva Památníku Terezín za rok 2004 v českém a anglickém jazyce.
- 25 Vydány Tereziňské listy č. 33.
- Průběžně probíhalo doplňování cizojazyčných tištěných průvodců ve třinácti jazykových mutacích.

- Vydány katalogy k výstavám: Václav Frolík, Luděk Tichý, Lodní lístek do ráje, Pavel Míka, Jiřina Adamcová.
- Čtvrtletně vydáván „Zpravodaj. Vzdělávací a informační bulletin“, připravovaný vzdělávacím oddělením.
- Znovu vydána publikace „Téma: Holocaust, informační materiál pro učitele k výuce na základních a středních školách“.
- Vydána brožura „Terezínské ghetto“.

PRŮVODCI

- Před zahájením návštěvní sezony 2005 byl pro průvodce ve spolupráci se vzdělávacím oddělením připraven odborný seminář.
- Průběžně byl doplňován a školen kádr průvodců.

NAPLŇOVÁNÍ FUNKCE POSKYTOVATELE STANDARDIZOVANÝCH VEŘEJNÝCH SLUŽEB

V roce 2005 vydal Památník Terezín „Směrnice o poskytování standardizovaných veřejných služeb“:

- Pro daný rok je vždy příkazem ředitele Památníku Terezín stanoveno vstupné do objektů Památníku, příkaz obsahuje všechny druhy vstupného a také stanovení slevy. Ceník pro rok 2005 byl uveřejněn v návštěvním řádu Památníku ve všech jeho objektech a na webových stránkách Památníku;
- Odstraňování bariér znemožňujících užívání služeb osobám s omezenou schopností pohybu a orientace – v roce 2005 se podařilo rozšířit objekty Památníku o bezbariérový vstup do I. patra stálé expozice v Muzeu ghetta a do krematoria v prostoru Židovského hřbitova;
- Objekty Památníku jsou přístupné celoročně v doprovodu průvodců ve stanovenou návštěvní dobu, jež je následovná:

Malá pevnost

1. 11. – 31. 3.: denně 8.00 – 16.30

1. 4. – 31. 10.: denně 8.00 – 18.00

Muzeum ghetta a Magdeburská kasárna

1. 11. – 31. 3.: denně 9.00 – 17.30

1. 4. – 31. 10.: denně 9.00 – 18.00

Kolumbárium, obřadní místnosti a Ústřední márnice

denně: 9.00 – 17.00

Krematorium na Židovském hřbitově
denně kromě soboty

1. 11. – 31. 3.: 10.00 – 16.00

1. 4. – 31. 10.: 10.00 – 17.00

- Návštěvní doba je veřejně oznámena ve všech objektech Památníku a na webových stránkách Památníku;
- Informace o Památníku Terezín a jeho činnosti za uplynulý rok jsou zveřejňovány ve výroční zprávě, která je distribuována a zároveň zveřejněna na webových stránkách Památníku Terezín. Na těchto stránkách je také zveřejněn výstavní program a program akcí, které během roku Památník Terezín pořádá, jakož i jeho ediční plán;
- Archivy a depozitáře jsou dle platných směrnic přístupné pro badatele (viz dokumentační oddělení a sbírkové oddělení).

VNĚJŠÍ KONTAKTY A SPOLUPRÁCE

Vzhledem ke specifickému poslání Památníku Terezín mají veliký význam na jedné straně kontakty, které udržuje s bývalými vězni a jejich organizacemi, na druhé straně se širokým spektrem muzejních, výzkumných a pedagogických institucí doma i v zahraničí, jakož i s jednotlivci, kteří se problematice rasové a politické perzekuce v letech druhé světové války věnují ať již jako odborníci, nebo pouze zainteresované osoby. Již tradičně přitom zaujímá přední místo spolupráce s partnerskými institucemi v zahraničí – především památníky nacistické perzekuce. Památník Terezín však spolupracuje i s dalšími zahraničními organizacemi, které si vytkly za úkol připomínání památky obětí vlády násilí a výchovu mladých lidí k demokracii. Příkladem mohou být německá organizace Aktion Sühnezeichen/Friedensdienste a rakouská iniciativa Gedenkdienst, které již po řadu let vysílají do Památníku své dobrovolníky, aby pomáhali především při zabezpečování vzdělávacích programů pro německy mluvící skupiny.

Největší a nejaktivnější z organizací bývalých vězňů byla i v uplynulém roce Terezínská iniciativa, která sdružuje bývalé vězně terezínského ghetta. Již od počátku devadesátých let vyvíjí tato organizace všestrannou činnost podporující výzkumné, muzejní a vzdělávací aktivity, jež mají v naší společnosti překlenout mezeru vytvářenou po několik desetiletí bývalým režimem, mezeru, která měla vést k zapomenutí toho, čím bylo tzv. konečné řešení židovské otázky. Uvedené mnohostranné aktivity Terezínské iniciativy v mnoha ohledech podpořily i činnost Památníku Terezín. Bylo tomu tak i v uplynulém roce na poli výzkumu dějin terezínského ghetta, kde pokračovala spolupráce s Institutem Terezínské iniciativy při získávání materiálů v domácích i zahraničních archivech, výměně informací, doplňování materiálů na internetových stránkách Institutu a doplňování údajů o bývalých vězních ghetta v databázi, jejímž garantem Institut je. Nezastupitelnou roli hráli příslušníci Terezínské iniciativy i v tomto roce při podpoře vzdělávací činnosti Památníku Terezín svou účastí na řadě besed s domácími i zahraničními skupinami mládeže i v seminářích pedagogů. Finanční podpora Terezínské iniciativy umožnila rovněž zorganizování krátkodobých vzdělávacích pobytů pro řadu tříd z našich základních i středních škol. Členové Terezínské iniciativy se konečně rovněž zúčastnili realizace projektu natočení tematicky koncipovaných videozáznamů se vzpomínkami pamětníků pro německy mluvící účastníky vzdělávacích programů.

Také bývalí vězni policejní věznic gestapa v Malé pevnosti přispěli významnou měrou k přípravě materiálů pro vzdělávací činnost a zúčastnili se akcí organizovaných Památníkem. Byly také navázány užší kontakty, které by měly vytvořit předpoklady pro jejich větší podíl na aktivitách Památníku.

S bývalými vězni z jiných nacistických koncentračních táborů, káznic a věznic

byly udržovány kontakty především prostřednictvím historických skupin při Svazu bojovníků za svobodu. Nejvýznamnější byly kontakty a spolupráce s Historickou skupinou Osvětim, která vyústila v přípravu putovní výstavy o vězních z českých zemí v nacistických koncentračních táborech, jež je určena pro české školy. Další byla Historická skupina Ravensbrück, s níž byly konzultovány především úpravy a doplnění stálé expozice České republiky v Památníku Ravensbrück. Společně se Svazem bojovníků za svobodu je také připravována každoroční Terezínská tryzna.

V oblasti vědeckovýzkumné a muzejní práce byly hlavními domácími partnery Památníku Terezín, vedle již zmiňovaného Institutu Terezínské iniciativy, Židovské muzeum v Praze, Muzeum romské kultury v Brně, Ústav pro soudobé dějiny AV ČR a Národní muzeum v Praze. V zahraničí se jednalo především o následující instituce: Státní muzeum Auschwitz-Birkenau v Osvětimi, Yad Vashem v Jeruzalémě, US Holocaust Memorial Museum ve Washingtonu, Beit Theresienstadt v Givat Chaim Ichud, Anne Frank House v Amsterdamu, Museum of Jewish Heritage v New Yorku, Památník Buchenwald, Památník Dachau, Památník Sachsenhausen, Památník Ravensbrück, Památník Flossenbürg, Památník Dům konference ve Wannsee, Památník Majdanek a Muzeum SNP v Banské Bystrici.

Zástupci Památníku Terezín pokračovali v práci v delegaci České republiky v mezivládní organizaci Task Force for International Cooperation on Holocaust Education, Remembrance and Research a ve výboru pro památníky zločinů proti lidskosti (IC MEMO), který je součástí mezinárodní organizace muzeí (ICOM).

Významné místo zaujímaly ve všestranné podpoře aktivit Památníku Terezín spolky přátel a podporovatelů Terezína, které působí v německých spolkových zemích Sasko, Braniborsko a Dolní Sasko.

Zahraníční služební cesty pracovníků Památníku Terezín byly v uplynulém roce spojeny s účastí na vzpomínkových akcích v místech, kam byli deportováni vězni z represivních zařízení v Terezíně a Litoměřicích (Osvětim, Ravensbrück), účastí na vědeckých konferencích a seminářích (Banská Bystrica, Guernica, Cordoba), výzkumem prováděným v zahraničních archivech (Berlín, Ludwigsburg), realizací vzdělávacích programů (Ludwigsfelde, Jeruzalém), členstvím v mezinárodních organizacích (Varšava, Krakov, Capetown, Flossenbürg, Vídeň), přednáškovou činností (Strausberg, Danville), péčí o stálé expozice České republiky v zahraničí (Osvětim, Ravensbrück) a s doprovodem výpůjček ze sbírek Památníku Terezín pro výstavy v zahraničí (Osnabrück, Mauthausen, Norimberk).

ČESTNÝ VÝBOR ŘEDITELŮ MUZEA GHETTA V TEREZÍNĚ

Od založení Muzea ghetta v Terezíně zaštiťuje činnost této součásti Památníku Terezín Čestný výbor ředitelů, sdružující význačné osobnosti politického, hospodářského, vědeckého a kulturního života z různých zemí. V uplynulém roce byli jeho členy:

- Yehuda Bauer
- Ernst L. Ehrlich
- Helen Epstein
- Anna M.B. de Feigel
- Sir Martin Gilbert
- Hana Greenfield
- Václav Havel
- Thomas O. Hecht
- Zuzana Justman
- Tomáš Kraus
- Ronald S. Lauder
- Mark D. Ludwig
- Arnošt Lustig
- Charles I. Petschek
- Artur Schneier
- Mark E. Talisman
- James E. Young
- Hans Westra

VÝZKUMNÁ ČINNOST

Výzkumná činnost byla soustředěna především v historickém oddělení Památníku a zaměřena na základní výzkum dějin represivních zařízení v Terezíně a Litoměřicích, spojený především s badatelskou prací v domácích, ale i zahraničních archivech a památnících nacistické perzekuce.

V oblasti dějin terezínského ghetta byla hlavní pozornost zaměřena na doposud málo zpracovanou činnost aparátu SS, jakož i hlubší analýzu některých zvláštních skupin vězňů, jako byli nemocní a duševně choří, ale i vývoj činnosti židovské samosprávy a osudy nejmladších vězňů. Pokračovala také spolupráce na doplňování databáze bývalých vězňů terezínského ghetta, jejímž hlavním garantem je Institut Terezínské iniciativy.

V případě dějin policejní věznice gestapa v Malé pevnosti se hlavní úsilí soustředilo na rešeršní práce spojené s přípravou databáze vězňů, která doposud není úplná. Jak známo, původní evidence byla příslušníky SS v závěru války téměř úplně zničena a záměrem Památníku je údaje o bývalých vězních maximálně rekonstruovat tak, aby mohlo být možné vydání pamětní knihy obdobné té, která byla v nedávné minulosti věnována památce vězňů terezínského ghetta. Další výzkum byl zaměřen na osudy vězeňkyň deportovaných z Malé pevnosti do koncentračních táborů, židovských vězňů a na úlohu strážní jednotky SS v Malé pevnosti.

Pokračovalo doplňování údajů v databázi bývalých vězňů koncentračního tábora v Litoměřicích a byl zahájen sběr materiálu pro publikaci o tomto táboře. Údaje byly doplňovány rovněž do databáze bývalých vězňů poboček kmenového koncentračního tábora Flossenbürg na území českých zemí.

Významným úkolem byla příprava dvou dokumentárních filmů, které mají nahradit zastaralé snímky, natočené o Terezíně ještě před demokratickými změnami v roce 1989. Jejich posláním je poskytnout divákům ucelený obraz o historii místa, spojeného s nejtragičtějšími událostmi v novodobé historii českých zemí. Vychází přitom z nejnovějších poznatků výzkumu a měly by sloužit jak pro návštěvníky, tak na školách a pro další zainteresované. Pracovníci oddělení oba filmy dokumentačně a scénaristicky připravili a zajistili odborný dohled při jejich realizaci.

Oddělení rovněž pracovalo na přípravě výstav v Památníku i v rámci spolupráce s jinými partnery. Jednalo se především o výstavu k 60. výročí osvobození represivních zařízení v Terezíně a Litoměřicích. Další byla putovní výstava o osudech vězňů nacistických koncentračních táborů z českých zemí, která byla připravena především pro české školy. Podíleli se rovněž na přípravě výstavy o osudech vězňů ze židovských transportů na Východ, uspořádané Židovským muzeem v Praze. Zajišťovali rovněž práce na doplnění a rozšíření stálé expozice České republiky v Ravensbrücku.

Pracovníci oddělení se podíleli na zajišťování přednášek a besed v rámci vzdělávací činnosti Památníku a pedagogické spolupráci s Univerzitou J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, připravovali příspěvky pro Terezínské listy a Terezínské studie a dokumenty, zajišťovali odborné konzultace pro domácí i zahraniční badatele a poskytovali informace sdělovacím prostředkům a dalším zájemcům.

Trvalou součástí jejich činnosti bylo zpracovávání odpovědí na žádosti o potvrzení věznění pro bývalé vězně, jejich rodinné příslušníky, či příslušné úřady a soudy.

VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

Na základě pověření Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR zajišťuje Památník Terezín od roku 2000 další vzdělávání pedagogů o problematice holokaustu. Za uplynulých šest let se seminářů zaměřených na výuku o holokaustu a výchovu proti rasismu a intoleranci zúčastnilo již na 1400 českých pedagogů a studentů vysokých škol. K nim se přiřadily i dva základní třídenní semináře s názvem „Jak vyučovat o holokaustu“ za účasti 83 učitelů z celé ČR, jež se uskutečnily v roce 2005. Program společně zajišťovali lektori Památníku Terezín, Vzdělávacího a kulturního centra Židovského muzea v Praze a Muzea romské kultury v Brně. Dalšího, čtyřdenního semináře s názvem „Holokaust ve vzdělávání“ se zúčastnilo 60 absolventů těchto základních seminářů. Úkolem tohoto nadstavbového semináře je rozšířit znalosti učitelů o podobách holokaustu v různých okupovaných zemích Evropy a zejména seznámit je s metodikou výuky užívanou v jiných zemích. Vedle devíti domácích lektorů se jej zúčastnilo též sedm lektorů z Evropy i ze zámorí.

Na financování tohoto mezinárodního semináře se významně podílelo mezinárodní sdružení Task Force for International Cooperation on Holocaust Education, Remembrance and Research (ITF). Podpora ITF byla poskytnuta i na uspořádání prvního semináře pro české pedagogy v Yad Vashem v Jeruzalémě. Tento vzdělávací seminář završil cyklus vzdělávacích programů pro učitele na téma holokaust za druhé světové války. Během deseti dnů strávených v Mezinárodní škole pro studium holokaustu v Yad Vashem se podle osvědčené praxe této školy vzdělávalo 25 vybraných českých pedagogů nejen v historii, ale i v psychologii a metodice. Všichni účastníci semináře zde také představili své dosavadní zkušenosti, výsledky a úspěchy v práci se žáky právě v oblasti výuky o holokaustu. Ohlas semináře v Yad Vashem byl mimořádně příznivý jak u lektorů Mezinárodní školy, tak u zúčastněných českých pedagogů.

Na základě dohody mezi Památníkem Terezín s Ministerstvem školství Slovenské republiky byly uspořádány dva základní semináře „Jak vyučovat o holokaustu“ i pro 80 slovenských pedagogů. Semináře byly pětidenní a přizpůsobeny požadavkům slovenské strany, tzn. kromě obvyklé struktury programu byly zařazeny též přednášky a dokumentární filmy zaměřené i na osud Židů na Slovensku. Také slovenští pedagogové hodnotili tuto akci jako velice přínosnou pro jejich výuku.

Pro žáky a studenty českých škol bylo uspořádáno 95 jednodenních a 46 vícedenních vzdělávacích programů, spojených s prohlídkou expozic, besedami s pamětníky a vyhledáváním informací pro zamýšlené školní projekty. V čase vymezeném pro samostatnou a tvůrčí činnost mohli přítomní seminaristé poznatky i dojmy získané v Terezíně zpracovávat do výtvarné podoby a ostatním je pak představit. Stále častěji se skupiny odhodlávají své vybrané studijní téma předvést ve zdramatizované podo-

bě. Je obdivuhodné, jak se dokáží mladí lidé vcítit do atmosféry ghetta či koncentračního tábora a předvést situace, jež prožívaly vězněné osoby.

Pro zahraniční zájemce proběhlo 29 jednodenních a 37 pobytových seminářů a workshopů. Organizačně i obsahově je zajišťovali tři dobrovolní pracovníci z organizací Aktion Sühnezeichen (SRN) a Gedenkdienst (Rakousko). Pro dalších 14 skupin ze zahraničí s náročnějším výukovým programem byli k dispozici lektori vzdělávacího oddělení a historického oddělení, externisté a pamětníci. Jednalo se například o Mezinárodní školu v Praze, která zde pořádá tzv. Festival tolerance pravidelně již řadu let, dále se uskutečnily semináře pro skupiny studentů z Clark University (USA) a Saint Mary's University (Halifax, Kanada), či pro studenty Česko-německého gymnázia v Pirně i skupiny z dalších evropských zemí.

Již potřinácté se uskutečnilo setkání českých a německých pedagogů, tentokrát v Ludwigsfelde u Berlína. Přítomní pedagogové se měli možnost seznámit s památníky v Sachsenhausenu a Ravensbrücku a navštívit památná místa v Berlíně. Předávali si především zkušenosti z oblasti výměn skupin školní mládeže.

Pro české školy byly připraveny dvě soutěže – literární a výtvarná. Literární proběhla pod názvem „Jaký by byl život na zemi, kdyby nebylo zlo“ a výtvarná se zaměřila na téma „Člověk a jeho osud“. Přihlášeno bylo celkem 500 prací. Nejlepší z nich byly oceněny diplomem a odměnami z Fondu Hany Greenfieldové a cenami PhDr. Erika Poláka. Z nejlepších děl výtvarné soutěže byla zpracována výstava instalovaná ve Středisku setkávání, s níž se pro budoucnost počítá jako s putovní.

Také v průběhu uplynulého roku zajišťovalo vzdělávací oddělení metodické vedení studentů Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, Technické univerzity Liberec, Univerzity Karlovy v Praze, Vysoké školy obchodní v Praze a řady středních škol z regionu.

Organizačně bylo zajištěno představení dětské opery Brundibár v podání Dismanova rozhlasového dětského souboru a představení Žalozpěv za 77 297 obětí v podání Divadla Miriam z Prahy.

Vzdělávací oddělení rovněž zajistilo vydání čtyř čísel periodika „Zpravodaj. Vzdělávací a informační bulletin“, dále sestavilo katalog s ukázkami prací z literární a výtvarné soutěže, jakož i katalog „Zůstat člověkem“, vydaný ke stejnojmenné putovní výstavě zaslané do Izraele. Dále byly zpracovány příspěvky do Terezinských listů číslo 33 a informace pro média o akcích vzdělávacího oddělení Památníku Terežín.

DOKUMENTACE A SBÍRKY

DOKUMENTAČNÍ ODDĚLENÍ

Do sbírek dokumentačního oddělení byly zaevidovány dokumenty k historii policejní věznice gestapa v Malé pevnosti, získané převodem ze Státního oblastního archivu (SOA) v Litoměřicích. Jedná se například o prohlášení podepsovaná vězni při propuštění z Malé pevnosti z let 1942–1945, doklady o zasílání peněz vězňů (vězňům i od vězňů) a karty se záznamy o pohybu peněz vězňů. Z dalších přírůstků je možno uvést dokumenty nalezené na půdě bývalých Magdeburských kasáren. Mezi nimi jsou také dokumenty z období existence ghetta v Terezíně (např. několik životopisů vězňů ghetta) i z doby před druhou světovou válkou (např. dovolenky a propustky vojáků ženijního pluku z května 1938).

V chronologické evidenci bylo zapsáno 54 přírůstkových čísel (2183 jednotlivých dokumentů). K zápisu byly připraveny dokumenty o podzemních továrnách Richard I a Richard II, převedené ze SOA v Litoměřicích. Většina byla nalezena v podzemí těchto továren při vojenské pátrací akci v roce 1965. V pomocném materiálu bylo v archivu a fotoarchivu zaevidováno celkem 97 přírůstkových čísel.

Odborná knihovna získala a zaevidovala 386 nových knih. Do detašované knihovny v Muzeu ghetta bylo předáno 82 knih. Knihovnu prezenčně navštívilo 13 badatelů a další badatelské dotazy byly vyřizovány korespondenčně. Prováděla se excerpce tisku a pořádání novinových výstřižků z domácího i zahraničního tisku (přes 2500 výstřižků). Do Terezínských listů byla zpracována bibliografie knih. Restaurátorovi byly průběžně předávány k ošetření knihy poškozené povodní v roce 2002. Knihovní systém byl konvertován na nový systém Clavius.

Fotolaboratoř zhotovila 3204 fotografií, 7 diapozitivů, 112 digitálních fotografií a 982 xeroxových kopií. Z uvedených počtů bylo 509 fotografií pořízeno pro dokumentaci významných akcí Památníku Terezín, 1253 fotografií pro dokumentaci sbírek a ostatní pro badatele a jiné účely.

Fotoarchiv poskytl badatelům a jiným zájemcům 234 fotografií v klasické nebo digitální podobě.

V archivu byly pořízeny xeroxové kopie celé sbírky vzpomínek pro studium v badatelně. Dále bylo pro badatelnu nebo jiné interní potřeby pořízeno 1159 listů barevných kopií a 1115 listů černobílých xeroxů. Pro potřeby studia v badatelně bylo dokončeno skenování časopisů z ghetta Terezín (501 skenů).

Pro externí žadatele bylo pořízeno 884 listů černobílých kopií, 78 listů barevných kopií a 233 skenů.

Archiv a fotoarchiv poskytl badatelské služby 68 badatelům a 36 žadatelům o informace o věznění. Žádosti o informace byly vyřizovány také písemně.

Firma VANKOL dokončila konzervaci dokumentů o podzemních továrnách Richard I a Richard II (přibližně 3000 listů). Konzervátor Památníku ošetřil 2 mapy postižené povodní, 42 listů nových přírůstků, 76 listů materiálů vybraných ke konzervaci při řádné inventuře sbírek v roce 2005 a 101 listů dokladů o nabývání sbírek poškozených povodní.

K celkové konzervaci byl předán časopis VEDEM z ghetta Terezín. Jeho konzervace by měla být provedena do konce roku 2007.

SBÍRKOVÉ ODDĚLENÍ

Do sbírek Památníku Terezín byla získána výtvarná díla rozšiřující především sbírku poválečného umění. Jedná se o dar Ilji Sainera čítající 8 asambláží a 3 busty od bývalé vězeňkyně terezínského ghetta paní Winifred Czerny. Sbíрку dále rozšířila plastika a kresba sochaře Kirilla Postovita. Darem získal Památník Terezín také kresby bývalého vězně Josefa Kyliese z doby před jeho vězněním v Malé pevnosti, jakož i jeho práce vzniklé po osvobození. Zakoupeny byly kresby od Edity Hartmannové a Lea Haase, bývalých vězňů terezínského ghetta. Památník Terezín dále získal několik trojrozměrných předmětů užívaných v ghettu Terezín.

Do chronologické evidence bylo zapsáno 59 přírůstkových čísel a v systematické evidenci bylo zpracováno 115 inventárních čísel. Do elektronické podoby bylo převedeno 151 záznamů výtvarných děl, trojrozměrných a listinných předmětů.

Při inventarizaci sbírek bylo zrevidováno 633 inventárních čísel sbírkových předmětů. Inventarizace byla zaměřena především na předměty z depozitářů rekonstruovaných v roce 2004. V průběhu roku 2005 byly zrekonstruovány další tři depozitáře.

Pracovníci sbírkového oddělení zajistili badatelské služby pro 47 domácích i zahraničních badatelů. Písemně byly poskytnuty služby 62 žadatelům o informace a kopie sbírkových předmětů. Pracovníci zajišťovali zápůjčky v tuzemsku, stejně jako dlouhodobé i krátkodobé zápůjčky do zahraničí. Během roku 2005 probíhaly rovněž přípravy na dvě výstavy, které budou v roce 2006 instalovány ve foyeru Muzea ghetta.

V průběhu uplynulého roku bylo pro žadatele vyhotoveno 677 kopií (403 barevných a 274 černobílých), 60 fotografií a 86 digitálních fotografií sbírkových předmětů pro výstavní, studijní a publikační účely. Dále bylo poskytnuto 48 sbírkových předmětů k natáčení dokumentárních pořadů. Pro obnovu badatelského centra bylo zhotoveno 400 fotografií sbírkových předmětů a 683 barevných kopií výtvarných děl a notopisů.

Průběžně probíhalo restaurování sbírek vlastním restaurátorem i specializovanými restaurátory externími. Interní restaurátor ošetřil 100 listů plakátků z tzv. Heřmanovy sbírky, 6 výtvarných děl a 4 trojrozměrné předměty. Vedle toho bylo externě zrestaurováno 6 výtvarných děl dlouhodobě vystavených v expozici v Muzeu Malé

pevnosti a jedna malba z pomocného materiálu. Díky dotaci z programu ISO bylo možno zrestaurovat 251 inventárních čísel výtvarných děl od Petra Kiena, Bedřicha Fritty, Zdeňka Seydla a Karla Valtera.

HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST, DARY A PŘÍSPĚVKY

A. Příjmy a výdaje v roce 2005

Příjmy: a) vstupné.....	34 294 276,34 Kč
b) příspěvek Ministerstva kultury ČR.....	28 244 593,81 Kč
c) ostatní příjmy.....	14 040 026,57 Kč

Výdaje: a) materiálové náklady a energie.....	13 602 663,03 Kč
b) osobní náklady celkem.....	24 912 380,00 Kč
z toho: platy zaměstnanců.....	18 010 343,00 Kč
ostatní osobní náklady.....	236 663,00 Kč
c) ostatní náklady (služby, opravy, nájmy atd.).....	36 709 367,88 Kč

Průměrný přepočtený stav zaměstnanců 113

Průměrný plat.....	13 282,00 Kč
--------------------	--------------

B. Sponzorské příspěvky v roce 2005 činily celkem..... 2 211 890,85 Kč

Největšími částkami přispěli tito dárci:

- Patrick R. Mehr a Helen Epstein, USA
- World Monuments Fund, USA
- Saint Mary's University, Kanada
- Erwin Rübsam, SRN
- Miroslav Tuháček, ČR
- Federace židovských obcí, ČR
- Terezínská iniciativa, ČR
- Krajský úřad Ústeckého kraje, ČR
- Cars Hanne-Lore, SRN
- Robert H. Arnow a Joan Arnow, USA
- Viliam Bartoš, ČR
- Růžena Velecká, ČR
- Dáša Matušíková, ČR
- Milan Flosman, ČR
- Ivana Flosmanová, ČR
- Lenka Bartošová, ČR
- Mark Talisman, Project Judaica Foundation, USA
- BUSINESS KEY-Ursula Pontoni, Rakousko
- Václav Bradáč, ČR
- Židovské muzeum v Praze, ČR

- KulturKontakt, Rakousko
- BOKS s.r.o., ČR
- Daniel T. Friedman, USA

Menšími částkami přispěla řada dalších dárců, z nichž většina zůstala anonymními. Také jim všem náleží stejně jako výše jmenovaným naše upřímné poděkování.

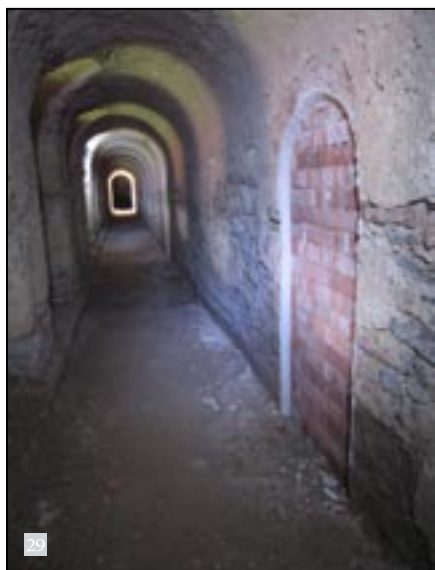
Prostředky získané z darů v roce 2005 byly zatím využity pro následující účely:

Terezínská tryzna.....	100 000,00 Kč
Literární a výtvarná soutěž mládeže	26 946,00 Kč
Výstava „Lod' pokračuje dál“	206 297,00 Kč
Mzdové náklady	125 000,00 Kč
Vzdělávací semináře pro slovenské pedagogy	248 167,30 Kč
Opravy hradebního zdiva	1 038 516,34 Kč
Pořízení videozáznamů vzpomínek bývalých vězňů terezínského ghetta	21 218,89 Kč

TECHNICKÁ A STAVEBNÍ ČINNOST

Odstraňování následků povodně v srpnu 2002 – vysoušení, odvlhčování, opravy a znovuzprovoznění objektů Památníku Tereziín:

- oprava fasády a nátěr oken budovy Střediska setkávání II
- restaurování pecí krematoria na Židovském hřbitově
- restaurování původního vybavení kanceláří správního dvora a ošetrovny v I. dvoře Malé pevnosti – návštěvnická trasa v bývalé policejní věznici gestapa

- restaurování dřevěných podlah v samotkách I. dvora Malé pevnosti
- rekonstrukce zeleně v Parku terezínských dětí
- dokončení zkušebního úseku sanace zdiva pevnostního systému Malé pevnosti
- ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ zahájení sanace a odstraňování havarijních stavů podzemního pevnostního systému Malé pevnosti

Běžná údržba:

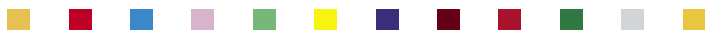
- údržba travnatých ploch v areálech Památníku Terezín
- běžné opravy a údržba objektů Památníku Terezín
- realizace bezbariérového přístupu do expozice Muzea ghetta
- montáž elektronické zabezpečovací signalizace v depozitáři na tzv. Kammru a napojení na pult centrální ochrany
- rekonstrukce depozitářů v Muzeu Malé pevnosti
- montáž klimatizace v kancelářích Muzea ghetta

VÝHLED NA ROK 2006

- Konání Tereziánské tryzny a dalších vzpomínkových akcí;
- Pokračování výzkumu nacistických represivních zařízení v Terezíně a Litoměřicích;
- Natočení videozáznamů vzpomínek bývalých vězňů policejní věznice gestapa v Malé pevnosti;
- Doplnování databází bývalých vězňů;
- Instalování 8 dočasných výtvarných a dokumentárních výstav;
- Spolupráce na přípravě výstav o osudech židovských vězňů deportovaných na Východ a o Židech v odboji;
- Příprava publikace o koncentračním táboře v Litoměřicích;
- Pořádání seminářů pro pedagogy, studenty a žáky;
- Uspořádání výtvarné a literární soutěže pro mládež;
- Pokračování sbírkotvorné činnosti.

PAMÁTNÍK TEREZÍN
Výroční zpráva za rok 2005

Vydal: Památník Terezín

Adresa redakce:

Památník Terezín

411 55 Terezín

Česká republika

Tel.: +420 - 416 782 131, 416 782 442, 416 782 225

Fax: +420 - 416 782 245

e-mail: pamatnik@pamatnik-terezin.cz

Internet: www.pamatnik-terezin.cz

Vychází jednou ročně vlastním nákladem.

Redakční uzávěrka této zprávy: 24. února 2006